

ZDRAVNIŠKA ZBORNICA SLOVENIJE**LIST
ZDRAVNIKA SEKUNDARIJA**_____
ime in priimek_____
naslov_____
promoviral (kraj in datum)

Št. _____

žig

Datum izdaje

Predsednik Zdravniške
zbornice Slovenije**1. Vsebina, trajanje in organizacija sekundarijata**

Sekundarijat traja skupno dve leti. Prvih 6 mesecev opravlja sekundarij delo na področju urgentne medicine, katerega program predpisuje Ministrstvo za zdravstvo Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 59/92). Razpored tega dela sekundarijata po delovnih enotah, seznam znanj in opravljenih nujnih zdravniških ukrepov so opredeljeni v Listu zdravnika pripravnika. Sekundarijat po končanem programu urgentne medicine je sestavljen iz obveznega in izbirnega dela.

Sekundarijat po uspešno opravljenem delu s področja urgentne medicine obvezno poteka na oddelkih naslednjih strokovnih področij in v trajanju:

- interna medicina (v okviru katere je infektologija 1 do 2 meseca)	8 mesecev
- kirurgija	4 mesece

Izbirni del lahko obsega kateregakoli izmed zgoraj naštetih področij ali enega ali več izmed spodaj naštetih, v poljubnem trajanju, vendar najmanj 1 mesec:

- anesteziologija z reanimatologijo,
- dermatologija,
- družinska medicina,
- fizikalna medicina in rehabilitacija,
- nevrologija,
- okulistika,
- onkologija,
- ortopedija,
- otorinolaringologija,
- pediatrija
- ali
- psihiatrija
- ali

- ginekologija s porodništvom.

Posamezni sklopi lahko tako trajajo največ:

Sklop	Najdaljše Trajanje
interna medicina z infektologijo	14 mesecev
kirurgija	8 mesecev
psihiatrija	8 mesecev
pediatrija	8 mesecev
ginekologija	8 mesecev
anesteziologija	6 mesecev
dermatologija	6 mesecev
družinska medicina	6 mesecev
fizikalna medicina in rehabilitacija	6 mesecev
nevrologija	6 mesecev
okulistika	6 mesecev
onkologija	6 mesecev
ortopedija	6 mesecev
otorinolaringologija	6 mesecev

2. Svojstvena znanja in veščine po sklopih

2.1. Interna medicina z infektologijo

Zdravnik sekundarij mora obvladati naslednja znanja iz interne medicine z infektologijo:

obvladati mora ukrepe pri naslednjih urgentnih stanjih s področja interne medicine:

- zastoju srca in dihanja,
- nezavestnem bolniku,
- miokardnem infarktu,
- akutni dihalni stiski,
- krvavitvi iz prebavil,
- zastrupitvah,
- vseh vrstah šoka,
- krčih,
- podhladitvi in pregretju,

poznati mora diferencialno diagnostiko in smiselno ukrepanje pri naslednjih simptomih in znamenjih:

- bolečinah različnih lokalizacij,
- vrtoglavici in sinkopi,
- krčih,
- parezah in paralizah,
- motnjah ritma,
- srčnih šumih,
- kašlju,
- dispneji in motnjah dihanja,
- zvečani in zmanjšani telesni temperaturi,
- disfagijah,
- motnjah prebave (obstipaciji in driski),
- zlatenici,
- krvavitvah iz prebavil, hemoptizi in hematuriji,
- hemoraški diatezi,
- hropenju v prsih in stridorju,

- pri kožnih spremembah, sumljivih za internistično bolezen,
- oteklinah okončin, sklepov in drugih delov telesa,
- nenadni oslabelosti in izčrpanosti,
- cianozi,
- deliriju in drugih vedenjskih motnjah,

poznati mora diagnostiko, terapijo, zaplete, kriterije za napotitev in osnovno oceno delovne sposobnosti pri naslednjih stanjih:

- sladkorni bolezni,
- boleznih ščitnice,
- dislipidemijah,
- različnih vrstah anemij,
- vnetjih centralnega in perifernega živčevja,
- venski insuficienci spodnjih okončin,
- globoki venski trombozi in tromboflebitisu,
- arterijski hipertenziji,
- perikarditisu, endokarditisu in miokarditisu,
- srčnem infarktu,
- najpogostejših motnjah srčnega ritma,
- srčnem popuščanju,
- tuberkulozi,
- obstruktivni pljučni bolezni,
- vnetjih zgornjih in spodnjih dihal,
- ulkusni bolezni,
- vnetju črevesja,
- boleznih tankega in debelega črevesa,
- kroničnih hepatopatijah in vnetjih jeter in žolčnika,
- kroničnem in akutnem pankreatitisu,
- vnetjih sečil,
- ledvični insuficienci,
- sepsah,
- nalezljivih okužbah, ki jih povzročajo bakterije, virusi in paraziti,
- okužbah pri imunosuprimiranih bolnikih,
- okužbah s HIV,
- obvladati mora indikacije za zdravljenje s posameznimi antibiotiki in protivirusnimi substancami,
- stranskih učinkih zdravil,
- vnetjih kože in podkožja,

poznati mora ukrepe za preprečevanje ter zgodnjo diagnostiko:

- vnetnih revmatičnih bolezni,
- najpogostnejših bolezni lokomotornega aparata,
- revmatične vročine,
- bakterijskega endokarditisa,
- globoke venske tromboze,
- tuberkuloze,
- ateroskleroze,
- ledvične insuficiencie,
- malignih obolenj,
- aidsa,

poznati mora:

- epidemiologijo infekcijskih bolezni otrok in odraslih v Sloveniji,
- osnove imunoprofilakse infekcijskih bolezni,

- načela preprečevanja infekcijskih bolezni, vključno s poznavanjem zakona o infekcijskih boleznih,
- interpretirati mora znati naslednje diagnostične preiskave:
- osnovne laboratorijske izvide,
- osnovne radiološke preiskave, CT, NMR,
- elektrokardiogram,
- ultrazvok,
- spirogram,
- rezultate seroloških testov,
- rezultate mikrobioloških in imunoloških preiskav,
- antibiogram.

Zdravnik sekundarij mora na področju interne medicine z infektologijo obvladati naslednje veščine:

- jemanje internistične anamneze,
- izvedba internističnega statusa,
- intradermalno, subkutano, intramuskularno in intravensko injiciranje,
- tehnike punkcije (venska, arterijska, plevralna, lumbalna, abdominalna),
- punkcije sklepa, burz in dajanje injekcij pri zunajsklepem degenerativnem in vnetnem revmatizmu,
- vstavev venskega katetra v periferno in centralno veno,
- nastavev infuzije,
- kateterizacija mehurja pri moškem in pri ženski,
- nazogastrična intubacija in izpiranje želodca,
- endotrahealna intubacija,
- kardiorespiratorna reanimacija,
- snemanje in interpretacija EKG,
- odvzem kužnih materialov za izolacijo povzročiteljev.

Priporočena literatura:

- Wilson JD, Braunwald E, Isselbacher KJ, Petersdorf RG, Martin JB, Fauci AS, Root RK, eds. Harrison's principles of internal medicine. New York: McGraw-Hill, 1994,
- Kumar PJ, Clark ML, eds. Clinical Medicine. London, Bailliere Tindall, 1990,
- Kocijančič A, Mrevlje F, eds. Interna medicina. Ljubljana: EWO, Državna založba Slovenije, 1993
- Keber D, ed. Zdravljenje notranjih bolezni: algoritmi odločanja in ukrepanja. Ljubljana: Med Razgl, 1993
- Keber D, ed. Razpoznavanje notranjih bolezni: diagnostični algoritmi. Ljubljana: Med Razgl, 1994
- MaroltGomišček M, RadšelMedvešček A. Infekcijske bolezni. Ljubljana: Tangram, 1993
- HrenVencelj H. Možnosti laboratorijske diagnostike mikrobnih povzročiteljev bolezni.
- MaroltGomišček M. Antibiotiki v vsakdanji praksi.

2.2. Kirurgija

Zdravnik sekundarij mora obvladati naslednja znanja iz kirurgije:

obvladati mora diagnostiko, triažo ter ukrepe pri urgentnih stanjih s področja kirurgije:

- zastoju srca in dihanja,
- nezavestnem bolniku,
- šoku,
- poškodbah,
- drugih akutnih in življenjsko nevarnih stanjih s področja kirurgije

poznati diagnostiko, terapijo, zaplete, kriterije za napotitev, osnovno oceno delovne sposobnosti in rehabilitacije:

- pri kirurških obolenjih,
- pri poškodbah,
- poznati osnovne kirurške instrumente,
- poznati osnovni kirurški material,

poznati način standardne metode sterilizacije in desinfekcije in čiščenja,

poznati mora predoperativno pripravo in pooperativno vodenje operiranih bolnikov,

rutinsko mora znati oskrbeti pogoste in tipične poškodbe,

znati se mora primerno zaščititi pred sevanjem na delovnem mestu,

poznati mora preventivne ukrepe za tetanus in preprečevanje poškodb,

znati mora interpretirati rentgenske izvide najpogostejših poškodb,

znati mora asistirati pri operacijah.

Zdravnik sekundarij mora obvladati naslednje veščine na področju kirurgije:

- jemanje specifične kirurške anamneze,
- izvedba kirurškega statusa za posamezen organski sistem,
- prevezo in čiščenje ran,
- kirurško zdravljenje ran,
- odpiranje in zapiranje površnega dela operativne rane,
- odstranjevanje drenažnih materialov,
- Heimlichov manever,
- imobilizacijo zlomov,
- tehnike hemostaze,
- šivanje ran,
- drenažo panaricijev in abscesov,
- ablacijo nohta,
- lokalno in prevodno anestezijo,
- odstranitev ateromov, manjših lipomov, ter tujkov kože in podkožja,
- ekscizijo bradavic in nevusov,
- incizijo tromboziranega hemoroida,
- repozicijo parafimoze,
- razpoznavo najpogostejših poškodb in bolezni iz standardnih,
- rtg posnetkov.

Priporočena literatura:

- Smrkolj V. Praktikum ambulantne kirurgije. Ljubljana: Državna založba Slovenije, 1990.
- Smrkolj V, et al. Kirurgija. Ljubljana: Sledi, 1995.
- Izbrana poglavja Podiplomskih tečajev kirurgije za zdravnike splošne medicine, Katedra za kirurgijo Medicinske fakultete v Ljubljani.
- Žakelj V. Nenadna kirurška obolenja v trebuhu.

2.3. Pediatrija

Zdravnik sekundarij mora obvladati naslednja znanja iz pediatrije:

obvladati mora ukrepe pri naslednjih urgentnih stanjih:

- zastoju srca in dihanja,

- šoku pri otroku in mladostniku,
- nezvesti pri otroku in mladostniku,
- srčni dekompenzaciji pri otroku in mladostniku,
- motnjah ritma pri otroku in mladostniku,
- akutni respiratorni insuficienci pri otroku in mladostniku,
- hipoglikemiji pri otroku in mladostniku,
- krčih pri otroku in mladostniku,
- anafilaktičnem šoku pri otroku in mladostniku,
- zastrupitve v otroškem in mladostniškem obdobju,

poznati mora diferencialno diagnostiko in smiselno ukrepanje pri naslednjih simptomih in znakih pri otrocih in mladostnikih:

- povišani telesni temperaturi,
- ikterusu,
- bruhanju,
- glavobolu,
- akutnih motnjah vida,
- poliuriji,
- polidipsiji,
- nenapredovanju na teži in višini,
- izgubi ali prekomernem pridobivanju teže,
- zastoju v psihomotornem razvoju ali psihomotori retardaciji,
- enurezi in enkoprezi,
- motnjah v spolnem razvoju,

poznati mora diagnostiko, terapijo, zaplete, kriterije za napotitev in možnosti rehabilitacije pri naslednjih stanjih:

- otroških boleznih z izpuščajem,
- najpogostejše bolezni zgornjih dihal (otitis, rinitis, rinofaringitis),
- krup,
- bolezni spodnjih dihal,
- astmo,
- gastroenterocolitis,
- urinarne infekcije,
- meningitis in meningoencefalitis,
- epilepsijo v otroštvu,
- vročinske krče,
- anemije pri otrocih in mladostnikih,
- najpogostejša parazitarna obolenja v otroštvu,
- najpogostejših vrojenih presnovnih motenj,
- sladkorne bolezni pri otrocih in mladostnikih,
- malignomov pri otrocih in mladostnikih,
- motenj prehranjevanja anoreksiji nervosi in bulimiji pri mladostnikih,
- najpogostejših alergičnih boleznih in kolagenoz pri otrocih in mladostnikih,
- najpogostejše in najresnejše ortopedske bolezni v otroštvu,
- znati oskrbeti novorojenca po porodu:
- pregledati novorojenca,
- poznati zakonodajo s področja preprečevanja otroških boleznih v Sloveniji,
- znati voditi preventivne preglede šolarja in otroka, poznati koledar cepljenja otrok,
- poznati problematiko trpinčenega otroka,
- poznati epidemiologijo obolevnosti otrok,
- poznati razloge za najpogostejše malformacije pri otroku in možnosti njihove preventive.

Zdravnik sekundarij mora obvladati naslednje veščine v pediatriji:

- pregled novorojenčka in upoštevati specifičnosti pri pregledu otrok in mladostnikov,

- ocena otrokovega telesnega in duševnega razvoja,
- otoskopijo pri otroku,
- pregled vida in sluha pri otroku,
- nazogastrično intubacijo in izpiranje želodca,
- reanimacijo pri otroku,
- zbiranje urina in fecesa za laboratorijsko analizo,
- transport novorojenca.

Priporočena literatura:

- Kržišnik C, ed. Izbrana poglavja iz pediatrije. Ljubljana: Medicinska fakulteta, 1991, 1992, 1993.
- Behrman RE, Vaughn VC. Nelson textbook of paediatrics. Philadelphia: WB Saunders, 1991.
- Mardešič D. Pediatrija. Zagreb: Školska knjiga, 1989.

2.4. Psihiatrija

Zdravnik sekundarij mora obvladati naslednja znanja iz psihiatrije:

obvladati mora ukrepe pri naslednjih urgentnih stanjih:

- akutnih oblikah shizofrenskih in drugih funkcijskih psihoz,
- akutnih oblikah organskih psihoz,
- delirantnem, maničnem, depresivnem in paranoidnem sindromu,
- zapletih zaradi uživanja psihotropnih snovi,
- paničnih stanjih,
- konverzivnih in drugih akutnih nevrotičnih dekompenzacijah,
- samomorilni krizi,

diagnosticirati, obravnavati in poznati kriterije za napotitev pri:

- kriznih reakcijah,
- anksioznih in fobičnih stanjih,
- vseh oblikah depresij,
- psihosomatskih disfunkcijah,
- seksualnih disfunkcijah,
- raznih oblikah nevrotičnega reagiranja,
- boleznih odvisnosti,
- vseh oblikah psihoz,
- vseh oblikah demenc in drugih oblikah duševnih motenj zaradi možganskih motenj zaradi možganskih okvar,
- poznati osnovna načela za ocenjevanje delanezmožnosti pri vseh oblikah duševnih motenj in boleznih,
- znati sodelovati z vsemi, ki sodelujejo v zdravljenju in rehabilitaciji psihiatričnega bolnika,
- poznati tehnike pogovora in ustreznih komunikacij z bolnikom,
- poznati delovanje Balintovih skupin,
- prepoznavati in odpravljati rizične dejavnike za mentalno zdravje,
- uporabljati tehnike kratke in usmerjene psihoterapije,
- prepoznati motnje v družinskih odnosih,
- poznati razloge za napotitev na družinsko terapijo,
- poznati pomen in možnosti diagnostičnih in terapevtskih postopkov.

Sekundarij mora na področju psihiatrije obvladati naslednje veščine:

- psihiatrični intervju,
- osnovne psihoterapevtske metode,
- prepoznavanje in razumevanje medsebojnih dogajanj v družini,
- svetovanje svojcem pri zdravstvenih problemih v družini.

Priporočena literatura:

- Milčinski L, ed. Psihijatrija. Ljubljana: Državna založba Slovenije, 1986.

2.5. Ginekologija s porodništvom

Zdravnik sekundarij mora obvladati naslednja znanja s področja ginekologije s porodništvom:

obvladati mora diagnostiko, triažo in ukrepe pri urgentnih stanjih nosečnosti in poroda:

- poznati znake za začetek poroda,
- triažirati nosečnico domov oziroma v ambulantni nadzor, oddelek za patološko nosečnico, v porodni blok,
- ocenjevati zrelost cerviksa,
- poznati probleme prezgodnjega razpoka jajčnega mehurja,
- poznati probleme prezgodnjega poroda,
- poznati probleme prolongirane nosečnosti in prave prenešenosti,
- poznati principe vodenja nosečnosti:
- znati določiti gestacijsko starost,
- poznati rokovnik UZ preiskav,
- diagnosticirati rizične nosečnosti in ustrezno ukrepati,
- diagnosticirati nosečnostni diabetes,
- diagnosticirati EPH gestoze,
- diagnosticirati in zdraviti respiratorni infekt in uroinfekt,
- poznati zdravila, ki so v nosečnosti dovoljena oziroma prepovedana,
- svetovati način življenja nosečnice (prehrana, splošna in intimna higiena, telesna in spolna aktivnost in podobno),
- znati voditi normalen porod,
- poznati indikacije za indukcijo in stimulacijo poroda,
- znati odčitati intrapartalni CTG,
- poznati indikacije za mikroanalizo fetalne krvi,
- poznati zdravila za lajšanje popadkov,
- poznati principe porodne analgezije,
- poznati indikacije za porodniške operacije,
- znati asistirati pri porodniških operacijah,

poznati najpogostejše komplikacije porodne dobe:

- poznati indikacije za dajanje zdravil (uterotonika, antibiotika),
- poznati probleme povezane z dojenjem,
- poznati znamenja poporodnih psihoz,
- poznati probleme otročnic po carskem rezu,

poznati cilje načrtovanja družine:

- poznati kontraindikacije za različne kontracepcijske metode,
- poznati principe obravnavanja neplodnosti in stopenjsko diagnostiko,

poznati zakonodajo iz delovnih pogojev v nosečnosti:

- poznati zakonodajo iz področja delovne sposobnosti pri ginekoloških boleznih,
- poznati principe bolniškega staleža v nosečnosti in ginekoloških boleznih.

Zdravnik sekundarij mora obvladati naslednje veščine s področja ginekologije s porodništvom:

- jemanje specifične anamneze (izpolnitev porodnega zapisnika),
- zunanjo in notranjo porodniško preiskavo,
- vodenje normalnega poroda,
- amniotomijo,

- epiziotomijo,
- oskrbeti manjšo rupturo nožnice in šivanje presredka,
- ginekološka preiskava,
- jemanje različnih brisov (nožnična čistoča, bris na malignost),
- Schillerjev test,
- tehnika in interpretacija kolposkopije,
- vstavev in odstranjev IUV.

Priporočena literatura:

- Chamberlain GVP, Levis TLT. Obstetrics by ten teachers. London: Arnold, 1990.
- Chamberlain GVP, Levis TLT. Gynaecology by ten teachers. London: Arnold, 1989.

2.6. Anesteziologija z reanimatologijo

Zdravnik sekundarij mora obvladati naslednja znanja iz anesteziologije in reanimatologije:

- priprava bolnika na operativni poseg,
- ocena tveganja anestezije glede na spremljajoče bolezni, na nujnost operacije in glede na starost bolnika,
- priprava nujnega bolnika za prevoz z reševalnim avtomobilom,
- zdravljenje šokiranega poškodovanca ob sprejemu v bolnišnico,
- zdravljenje akutne dihalne stiske,
- vzdrževanje proste dihalne poti s preprostimi pripomočki in brez njih,
- kardiorespiratorna reanimacija s principi kardioloških in travmatoloških dodatnih postopkov oživljanja,
- organiziranje oživljanja v svojem delovnem okolju z vsakoletnim rednim ponavljanjem postopkov,
- poznavanje indikacij, odmerkov in učinkov pomirjeval, uspaval, analgetikov, in relaksantov,
- postavljanje indikacije za endotrahealno intubacijo in ocena o njeni izvedljivosti pri anatomskih ali patoloških spremembah tkiv vzdolž zgornje dihalne poti,
- poznavanje principov zdravljenja s kisikom,
- zmožnost izbire in izvajanja umetnega, asistiranega manualnega ali mehničnega dihanja,
- ocenjevanje zavesti in preostalega učinka zdravil pri bolniku po operaciji in anesteziji,
- poznavanje principov intenzivne nege z interpretacijo plinske analize in biokemičnih kazalcev.

Zdravnik sekundarij mora na področju anesteziologije z reanimatologijo obvladati naslednje veščine:

- temeljni postopki oživljanja,
- umetno dihanje z usti, z masko in s pomočjo drugih pripomočkov,
- merjenje parametrov življenjskih funkcij (zavest, dihalna, obtočila),
- uvajanje žrelnih in nosnih tubusov,
- endotrahealna intubacija,
- uvajanje intravenskih kanil,
- uvajanje perifernih flebokatetrov,
- uvajanje želodčnih in uretralnih cevčic,
- diagnostična laringoskopija,
- določanje krvne skupine, sestavljanje in apliciranje infuzij,
- vse delo z bolnikom ob upoštevanju sodobnih zaščitnih mer (hepatitis, HIV).

Priporočena literatura:

- PaverEržen, ed. Podiplomski tečaj iz anesteziologije. Portorož, april 1993. Ljubljana: Inštitut za anesteziologijo, 1993.
Temeljni in dodatni postopki oživljanja pred sprejemom v bolnišnico. Okrogla miza. In: Smrkolj V, ed. Zbornik predavanj XXIX podiplomskega tečaja iz kirurgije za zdravnike splošne prakse. Ljubljana: Klinični Center in Katedra za kirurgijo Medicinske fakultete, 1993: 173-288.
- Anestezija in izbrane kirurške bolezni. In: 12 Derčevi dnevi. Zbornik predavanj. Ljubljana: Medicinska fakulteta in Pediatrična klinika, 1990: 243-99.
- Petrun M. Kombinirana intravenska anestezija. Med Razgl 1991: 30: 367-79.

2.7. Dermatologija

Zdravnik sekundarij mora obvladati naslednja znanja s področja dermatologije:

poznati mora diagnostiko, terapijo, zaplete, kriterije za napotitev in možnosti rehabilitacije pri naslednjih stanjih:

- virusnih, bakterijskih in glivičnih vnetjih kože,
- kožnih parazitih,
- malignomih kože,
- alergijskih obolenjih kože,
- obolenjih las in nohtov,
- generaliziranem pruritusu,
- prirojenih okvarah kože,
- aknah, rosacei, perioralnem, kontaktnem in seboroičnem dermatitisu,
- psoriazi,
- paraneoplastičnih dermatozah,
- fotodermatozah,
- krčnih žilah in golenji razjedi,
- spolno prenosnih kožnih boleznih,
- poznati mora preprečevanje, zgodnjo detekcijo in smiselno svetovati pri malignomih kože,
- poznati mora zakonska določila, ki se nanašajo na spolno prenosne kožne bolezni,
- znati mora interpretirati osnovne preiskovalne metode, ki se uporabljajo v dermatologiji in poznati razloge za njihovo uporabo,
- odvzeti mora znati material za mikrobiološko, bakteriološko, parazitološko in histološko analizo.

Zdravnik sekundarij mora na področju dermatologije obvladati naslednje veščine:

- jemanje dermatološke anamneze,
- pregled dermatološkega bolnika,
- jemanje brisov,
- predpisovanje dermatoloških preparatov,
- aplikacija lokalnih zdravil,
- sklerozacija varic.

Priporočena literatura:

- Jakac D. Dermatologija i venerologija. Beograd: Medicinska knjiga, 1989.
- Fritsch P. Dermatologie. Berlin: Springer, 1990.

2.8. Fizikalna medicina in rehabilitacija

Zdravnik sekundarij mora obvladati naslednja znanja s področja fizikalne medicine in rehabilitacije:

- poznati osnovne smernice celovite rehabilitacije in balneoterapije,

- poznati osnovne metode fizikalne medicine,
- poznati diagnostiko in terapijo okvar gibal zaradi posledic bolezni ali poškodb,
- poznati indikacije in kontraindikacije napotitev na medicinsko rehabilitacijo,
- poznati osnovne smernice za uporabo in predpisovanje tehničnih pripomočkov.

Zdravnik sekundarij mora na področju fizikalne medicine in rehabilitacije obvladati naslednje veščine:

- osnovne preiskovalne metode in testiranja, ki se uporabljajo v FMR,
- metode medicinske rehabilitacije,
- rehabilitacijsko ocenjevanje aktivnosti,
- osnovne smernice za predpisovanje osnovnih tehničnih pripomočkov,
- funkcionalno testiranje in oceno preostale funkcionalne sposobnosti.

Priporočena literatura:

- AčimovičJanežič et al. Celovita rehabilitacija pacientov s hemiplegijo po ICV. Ljubljana, 1993.
- Marinček Č. Tehnologija in kvaliteta življenja v starosti. Ljubljana, 1995.
- Matoič B. Fizikalna medicina za zdravnike splošne prakse. Ljubljana, 1995.
- Mednarodna zveza za fizikalno medicino in rehabilitacijo. Fizikalna medicina in rehabilitacija. Ljubljana, 1995.

2.9. Nevrologija

Zdravnik sekundarij mora obvladati naslednja znanja s področja nevrologije:

obvladati mora ukrepe pri naslednjih urgentnih stanjih s področja nevrologije:

- obravnava bolnika z motnjami zavesti,
- obravnava bolnika z epileptičnimi napadi,
- obravnava bolnika s cerebrovaskularnim infarktom,
- obravnava bolnika z akutnimi ohromitvami drugih vzrokov

poznati mora diagnostiko, terapijo, zaplete, kriterije za napotitev in možnosti rehabilitacije pri naslednjih stanjih:

- cerebrovaskularnih boleznih,
- glavobolu,
- intrakranialnih ekspanzivnih procesih,
- epilepsiji,
- motnjah gibanja,
- okvarah perifernega živčevja,
- interpretirati mora znati izvide osnovnih preiskovalnih metod v nevrologiji.

Zdravnik sekundarij mora obvladati naslednje veščine v nevrologiji:

- nevrološki pregled,
- pregled očesnega ozadja,
- vstavljanje nazogastrične sonde,
- kateterizacija mehurja pri moškem in ženski.

Priporočena literatura:

- Lavrič A. Klinična nevrološka preiskava. Ljubljana: Medicinski razgledi 1983; 6: 1-160.
- Mumenthaler M. Neurology. 3rd English ed (ali 8th German ed). New York, Stuttgart: Thieme, 1990.
- Russell RWR, Wiles CM, eds. Neurology. Oxford: Heinemann, 1987.

2.10. Okulistika

Zdravnik sekundarij mora obvladati naslednja znanja s področja okulistike:

obvladati mora ukrepe pri naslednjih urgentnih stanjih s področja okulistike:

- glavkotskem napadu,
- tujkih v očesu,
- poškodbah očesa,
- svetlobnih poškodbah očesa,
- kemičnih poškodbah očesa,
- emboliji arterije centralis retine,
- hemoftalmosu,
- odstopu mrežnice,
- nenadni slepoti,

poznati mora diagnostiko, terapijo, zaplete, kriterije za napotitev in možnosti rehabilitacije in oceno osnovne delovne sposobnosti pri naslednjih stanjih:

- glavkomu,
- motnjah refrakcije,
- katarakti,
- vnetjih oči,

poznati najpogostejše razloge za izgubo vida in ukrepe pri njih,

znati mora interpretirati osnovne preiskovalne metode, ki se uporabljajo v okulistiki in poznati razloge za njihovo uporabo.

Zdravnik sekundarij mora obvladati naslednje veščine na področju okulistike:

- pregled zunanjega očesa,
- pregled očesnega ozadja,
- pregled vida,
- tonometrija,
- odstranitev tujkov iz roženice in konjunktive.

2.11. Onkologija

Zdravnik sekundarij mora obvladati naslednja znanja s področja onkologije:

- poznati mora dejavnike tveganja in možnosti preventive rakavih bolezni ter načela in priporočila za aktivno presejanje navidezno zdrave populacije,
- poznati zgodnjo diagnostiko najpogostejših malignomov,
- seznanjen mora biti s preiskovalnimi metodami v onkologiji, njihovim namenom, dometom in interpretacijo ter poznati njihovo uporabnost v kliniki,
- pravilno mora znati napotiti rakavega bolnika,
- seznaniti se mora z vsemi tremi terapevtskimi modalitetami,
- zdravljenja, in sicer z osnovami onkološke kirurgije, radioterapije in kemoterapije,
- poznati mora stranske učinke vseh treh modalitet zdravljenja in možnosti njihovega preprečevanja oziroma učinkovitega zdravljenja,
- obvladati mora podporno terapijo pri najpogostejših težavah, ki spremljajo rakave bolezni,
- obvladati mora podporno terapijo terminalnega bolnika,
- pomagati terminalnemu bolniku pri reševanju njegovih psihosocialnih težav.

Zdravnik sekundarij mora obvladati naslednje veščine na področju onkologije:

- pregled bolnika, usmerjen v odkrivanje malignih bolezni,
- diagnostične preiskave za zgodnje odkrivanje malignomov.

Priporočena literatura:

- Cancer: causes, occurrence and control. Lyon: IARC 1990 (IARC Sci Publ;102).
- UICC: Manual of clinical oncology. Berlin, Springer 1990.
- PompeKirn V, PrimicŽakelj M, Ferligoj A, Škrk J. Zemljevidi incidence raka v Sloveniji 1978-1987. Ljubljana: Onkološki inštitut, 1992.
- DeVita VT, jr, Hellman S, Rosenberg SA, eds. Cancer. Principles and practice of oncology. Philadelphia: Lippincott, 1989.

2.12 Ortopedija

Zdravnik sekundarij mora obvladati naslednja znanja s področja ortopedije:

prepoznati urgentna stanja s področja ortopedije in ob njih smiselno ukrepati,

poznati mora diagnostiko, terapijo, zaplete, kriterije za napotitev in možnosti rehabilitacije in oceno osnovne delovne sposobnosti pri naslednjih stanjih:

- obolenjih hrbtenice,
- obolenjih in poškodbah sklepov,
- kongenitalnih anomalijah na področju ortopedije,
- mišičnih in živčno-mišičnih obolenjih,

znati mora interpretirati osnovne preiskovalne metode, ki se uporabljajo v ortopediji in poznati razloge za njihovo uporabo.

Zdravnik sekundarij mora obvladati naslednje veščine na področju ortopedije:

- jemanje specifične ortopedske anamneze,
- pregled ortopedskega bolnika,
- periartikularne infiltracije in blokade,
- intraartikularna blokada kolena in rame,
- aplikacija mavca in opornic.

Priporočena literatura:

- Srakar F. Ortopedija. Ljubljana: Sledi, 1994.
- Adams. Outline of Orthopaedics. London: Churchill Livingstone, 1990.
- Reichelt A. Orthopädie. Stuttgart: Enke Verlag, 1993.
- Ruszkowski. Ortopedija. Zagreb: Jumea, 1986.
- Matasović, Strinović. Dječja ortopedija. Zagreb: Medicinska knjiga, 1986.

2.13. Otorinolaringologija

Zdravnik sekundarij mora obvladati naslednja znanja s področja otorinolaringologije:

obvladati mora ukrepe pri naslednjih urgentnih stanjih s področja otorinolaringologije:

- tujek v grlu in žrelu,
- vnetne in alergične otekline sluznice žrela in grla,
- tujek v sluhovodu in nosu,
- epistaksa,

poznati mora diagnostiko, terapijo, zaplete, kriterije za napotitev in možnosti rehabilitacije in oceno osnovne delovne sposobnosti pri naslednjih stanjih:

- vnetjih nosu in obnosnih votlin,
- vnetjih grla, žrela in sapnika,
- vnetjih zunanega in srednjega ušesa,
- malignome s področja otorinolaringologije,
- poškodbah na ORL področju,

poznati mora indikacijo za tonzilektomijo,

znati mora interpretirati osnovne preiskovalne metode, ki se uporabljajo v otorinolaringologiji in poznati razloge za njihovo uporabo.

Zdravnik sekundarij mora obvladati naslednje veščine na področju otorinolaringologije:

- jemanje otorinolaringološke anamneze,
- pregled otorinolaringološkega bolnika,
- orientacijski pregled sluha,
- izpiranje sluhovoda,
- odstranitev tujkov iz sluhovoda, nosu in žrela,
- sprednja in zadnja nosna tamponada,
- konikotomija,
- Heimlichov postopek.

Priporočena literatura:

- Kambič V. Otorinolaringologija. Ljubljana: Mladinska Knjiga, 1984.
- Kambič V, Fischinger J, Gale N, Radšel Z, Žargi M. Hripavost. Ljubljana: Lek, 1986.
- Kambič V, Fischinger J, Gale N, Šmid L, Vovk M, Žargi M, Župevc A. Otekline na vratu. Ljubljana: Univerzitetna klinika za otorinolaringologijo in cervikofacialno kirurgijo, 1986.
- Kambič V, Fischinger J, Gale N, Podboj J, Šmid L, Žargi M, Župevc A. Bolezni žrela. Ljubljana: Državna založba Slovenije, 1988.
- Strokovni članki v Zdravniškem vestniku in Medicinskih razgledih.